

عنوان مقاله:

خوانش روایت کین خواهی کیخسرو، درکاشی نگاره زرین فام ایلخانی

محل انتشار:

دو فصلنامه هنرهای صناعی اسلامی، دوره 6، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

سید محمد میرشفیعی - *tabriz islamic art university*

خلاصه مقاله:

نقاشی زرین فام از جمله فنونی است که بستر بسیار خوبی برای نقاشی روی بوم سرامیک لعابدار را فراهم کرده است. دوران ایلخانی به عنوان اوج شکوفایی نقاشی زرین فام مطرح است. آثار بی شماری روی انواع کاشی و کتیبه و ظروف با تکنیک زرین فام نقاشی شده اند. خوانش و فهم بسیاری از این آثار همچنان بررسی و مطالعه نشده است و جای پژوهش بسیاری را می طلبد. این آثار دارای مضامین مختلف مذهبی، ادبی، ملی و ... هستند. داستان های ادبی همواره منبع الهام هنرمندان در پیوند با ادبیات در دوران اسلامی بوده اند. شاهنامه فردوسی تالیف قرن چهارم ه.ق از جمله منابعی است که هنرمندان، بخش های مختلف شاهنامه را در آثارشان بازتاب داده اند. از این رو، در این پژوهش تلاش شده است تا یک اثر زرین فام متعلق به دوره ایلخانی، مورد تحلیل قرار گیرد. در این پژوهش، برای پاسخ به این پرسش که «نقاشی این اثر بیانگر چه مضمونی است؟ و روایتگر چیست؟» تلاش می شود تا با بررسی و شرح تصاویر اثر، در تطبیق آن با متن اشعار فردوسی، به خوانش روایی کاشی نگاره پرداخته شود. روش این مقاله توصیفی-تحلیلی است و گردآوری مطالب میدانی و کتابخانه ای است. نتایج نشان می دهد این کاشی نگاره زرین فام دارای مضمون ادبی و برگرفته از داستان نبرد کی خسرو با افراسیاب در شاهنامه فردوسی است و نقاش اثر، به صورتی خلاقانه بخشی از این داستان را به تصویر کشیده است. در انتهای کتیبه آن سال، ساخت کاشی به سال ۶۶۱ ه.ق ذکر شده است. یکی از ویژگی های خلق آثار ادبی در کاشی کاری اماکن مقدس، انتقال روایات به مخاطبان است به گونه ای که با نشان دادن تصاویری از مفاهیم شجاعت، آزادگی، رنج، رشادت، شجارت و عدالت؛ برای پندگرفتن مخاطبان است تا واکنش بیننده را برانگیزاند و آن ها را به تامل وادارد.

کلمات کلیدی:

Lustre painting, Tile painting, Ferdowsi Shahnameh, Narrative painting, Kaykhosrow story

نقاشی زرین فام، کاشی نگاره، شاهنامه فردوسی، نقاشی روایی، داستان کیخسرو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1666994>

